

ΤΟ ΑΡΘΡΟ

Η ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΠΟΙΟΣ ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ

Ερώτηση: Τι γνωρίζετε για την ουσιαστικοποιό δύναμη του άρθρου;

Το άρθρο, και κυρίως το ουδέτερο **τό**, μπορεί να κάνει **ουσιαστικό**: μια **μετοχή** ή **ένα επίθετο** [όταν δεν προσδιορίζουν ουσιαστικά] και γενικά **οποιαδήποτε λέξη** ή **φράση**, ακόμα και **ολόκληρη πρόταση**.

Παραδείγματα

Oι δικάζοντες [= οι δικασταί]. — *Oι κακοί.* — *Oι ἀγαθοί.* — *Tό γνῶθι σ' αὐτόν* πανταχοῦ ἔστι χρήσιμον. — "Εν ἐτι λείπεται, τό ήν πείσωμεν ὅμᾶς.

Η ΕΠΙΘΕΤΟΠΟΙΟΣ ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ

Ερώτηση: Τι γνωρίζετε για την επιθετοποιό δύναμη του άρθρου;

Το άρθρο μπορεί να κάνει **επίθετο**: ένα **επίδομα**, ένα **εμπρόθετο προσδιορισμό** και μια **γενική** ουσιαστικού [ή μια λέξη που έχει τεθεί αντί ουσιαστικού], με την προϋπόθεση να υπάρχει ύστερα απ' αυτά το **ομοιόπτωτο** με το άρθρο **ουσιαστικό**.

Παραδείγματα - Μετάφραση

1. *Ἡ ἄγαν ἐλευθερία* [= η υπερβολική ελευθερία].
2. *Aἱ παρά τήν θάλατταν πόλεις* [= οι παραθαλάσσιες πόλεις].
3. *Ο τοῦ βασιλέως θρόνος* [= ο βασιλικός θρόνος].

ΟΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

1η Ερώτηση: Τι είναι οι αντωνυμίες;

Αντωνυμίες είναι οι κλιτές λέξεις που χρησιμοποιούνται αντί **ονομάτων**, ουσιαστικών ή επιθέτων, και παίρνουν στην πρόταση **τη συντακτική θέση** ενός **ουσιαστικού** ή **ενός επιθέτου**.

2η Ερώτηση: Ποια συντακτική θέση έχουν στην πρόταση οι αντωνυμίες;

Οι αντωνυμίες βρίσκονται στην πρόταση ως **υποκείμενα**, **αντικείμενα**, **κατηγορούμενα** και γενικά ως **προσδιορισμοί** κάθε είδους [Ομοιόπτωτοι: επιθετικοί, κατηγορηματικοί κ.λπ. **Επερόπτωτοι**: γενική διαιρετική, ατητική κ.λπ. **Επιφραγματικοί**: δοτ. τόπου, οργάνου, τρόπου κ.λπ.].

ΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

1η Ερώτηση: *Τι είναι το ρήμα;*

Το ρήμα είναι ένας από τους κύριους [βασικούς] όρους της πρότασης και απαραίτητο, για να σχηματιστεί μια πρόταση.

2η Ερώτηση: *Ποια στοιχεία καθορίζουν την έννοια του ρήματος;*

Το ρήμα έχει ορισμένα στοιχεία, τα οποία καθορίζουν την έννοιά του, όπως: **διάθεση, φωνή, έγκλιση, χρόνο, αριθμό, πρόσωπο.**

3η Ερώτηση: *Τι λέγεται διάθεση του ρήματος;*

Διάθεση λέγεται η ιδιότητα, που έχει το ρήμα, να δηλώνει την κατάσταση του υποκειμένου αν δηλ. το υποκείμενο **ενεργεί** ή **πάσχει** ή βρίσκεται σε **μια ουδέτερη κατάσταση**.

4η Ερώτηση: *Σε πόσες κατηγορίες διακρίνονται τα ρήματα ανάλογα με τη διάθεσή τους;*

Τα ρήματα ανάλογα με τη διάθεσή τους είναι τεσσάρων κατηγοριών: **ενεργητικά, μέσα, παθητικά και ουδέτερα.**

5η Ερώτηση: *Ποια ρήματα λέγονται ενεργητικά;*

Ενεργητικά λέγονται τα ρήματα, που δηλώνουν ότι το **υποκείμενο ενεργεί**.

Π α ρ α δ ε ί γ μ α τ α - Μ ε τ á φ ρ α σ η

1. **Έκτιζον** τεῖχος [= έκτιζαν - κάποιοι - τείχος].

2. **Μίσει** τούς κολακεύοντας [= να μισείς - εσύ - αυτούς που κολακεύουν].

3. **Οι Λακεδαιμόνιοι** **επεμψαν** κήρυκα [= οι Λακεδαιμόνιοι έστειλαν αγγελιοφόρο].

6η Ερώτηση: *Ποια ρήματα λέγονται μεταβατικά;*

Μεταβατικά λέγονται τα ρήματα, που δηλώνουν ότι η ενέργεια του υποκειμένου μεταβαίνει στο αντικείμενο.

Π α ρ α δ ε ί γ μ α τ α - Μ ε τ á φ ρ α σ η

1. **Κρούω** τήν θύραν [= κτυπά την πόρτα].

2. **Τὸν μαρτύρων** **ἀκηκόατε** [= έχετε ακούσει τους μάρτυρες].

3. **Συμφωνῶ** τῷ ἀνδρὶ [= συμφωνώ με τον άνδρα].

ΠΡΟΣΕΞΕ. Μεταβατικά δεν είναι μόνο ρήματα ενεργητικής φωνής, αλλά και μέσης.

7η Ερώτηση: Ποια ρήματα λέγονται αμετάβατα;

Αμετάβατα λέγονται τα ρήματα, που δηλώνουν ότι η ενέργεια του υποκειμένου τους δε μεταβαίνει σε αντικείμενο, αλλά παραμένει στο υποκείμενο, που έχανε την ενέργεια.

ΠΡΟΣΕΞΕ. Τα αμετάβατα ρήματα μπορεί να είναι κάθε φωνής και διάθεσης, δηλ. ενεργητικής, μέσης, παθητικής και ουδέτερης, όπως: **βαδίζω, βαίνω, κείμαι, κοιμώμαι, λύομαι, μισοῦμαι.**

8η Ερώτηση: Πότε τα μεταβατικά ρήματα μεταβάλλονται σε αμετάβατα;

Πολλά μεταβατικά ρήματα, ενώ ως απλά παραμένουν μεταβατικά, ως σύνθετα [όταν ενωθούν με προθέσεις] μεταβάλλονται σε **αμετάβατα**.

Παραδείγματα - Μετάφραση

1. Οὗτοι ἔβαλλον τοὺς πολεμίους [μετβ. = αυτοί κτυπούσαν τους εχθρούς].
2. Ὁ Μαρσύας ποταμός ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον [μετβ. = ο Μαρσύας ποταμός χύνεται στο Μαίανδρο].

9η Ερώτηση: Πότε τα αμετάβατα ρήματα μεταβάλλονται σε μεταβατικά;

Πολλά αμετάβατα ρήματα, και κυρίως, όσα δηλώνουν **κίνηση**, ενώ ως απλά παραμένουν αμετάβατα, ως σύνθετα [όταν ενωθούν με προθέσεις] μεταβάλλονται σε **μεταβατικά**.

Παραδείγματα - Μετάφραση

1. **Βαίνομεν** [μετβ. = βαδίζουμε, πορευόμαστε].
2. **Διαβαίνομεν** τὸν ποταμόν [μεταβ. = περνάμε το ποτάμι].

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

1η Ερώτηση: Τι λέγεται αντικείμενο;

Αντικείμενο λέγεται **ο όρος** της πρότασης που δηλώνει πού μεταβαίνει η ενέργεια του υποκειμένου του ρηματικού τύπου [βλέπε παρακάτω παραδείγματα].

2η Ερώτηση: Σε ποια πτώση τίθεται το αντικείμενο;

Το αντικείμενο, όταν είναι ουσιαστικό ή οποιαδήποτε άλλη λέξη ή φράση που παίρνει θέση ουσιαστικού, τίθεται σε μια από τις πλάγιες πτώσεις [γενική, δοτική, αιτιατική].

3η Ερώτηση: Τι τίθεται ως αντικείμενο;

Ως αντικείμενο τίθεται κυρίως **ουσιαστικό** ή **αντωνυμία**, αλλά και άλλη λέξη, **χλιτή** ή **άκλιτη**, αφού όμως η άκλιτη λέξη και η φράση με άρθρο, και συνήθως με το ουδέτερο **τό**, ουσιαστικοποιηθούν.

ΠΡΟΣΕΞΕ. Το απαρέμφατο τίθεται ως αντικείμενο και χωρίς άρθρο [: άναρθρο απαρέμφατο]. Επίσης αντικείμενο **χωρίς άρθρο** τίθεται και εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει **ένα ποσό κατά προσέγγιση** ή **υπέρθεση** ή **έκταση** ή **χωρισμό**. Ακόμα ως αντικείμενο τίθεται και ολόκληρη πρόταση, κύρια ή δευτερεύουσα επιρρηματική, αφού με το άρθρο **τό** ουσιαστικοποιηθεί. Οι ουσιαστικές δευτερεύουσες προτάσεις ειδικές, ενδοιαστικές, πλάγιες ερωτηματικές και ένα μέρος των αναφορικών προτάσεων [οι ουσιαστικές] τίθενται ως αντικείμενα **χωρίς άρθρο**.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ. Αντικείμενο δέχονται και **οι μετοχές** και **τα απαρέμφατα**. [Οι μετοχές και τα απαρέμφατα δέχονται ότι αντικείμενο δέχονται και τα ρήματα από τα οποία προέρχονται].

ΛΕΞΕΙΣ και ΦΡΑΣΕΙΣ ως αντικείμενα.

1. Ουσιαστικό [παράδ. 1].

2. Αντωνυμία [παράδ. 2].

3. Επίθετο συνήθως με **άρθρο** [παράδ. 3] ή και **χωρίς άρθρο**, όταν παραλείπεται το προσδιοριζόμενο απ' αυτό αντικείμενο [παραδ. 4].

4. Αριθμητικό με **άρθρο** [παράδ. 5] ή και **χωρίς άρθρο**, όταν παραλείπεται το προσδιοριζόμενο απ' αυτό αντικείμενο [παράδ. 6].

5. Επιθετική Μετοχή [παράδ. 7].

ΠΡΟΣΕΞΕ. Τα επίθετα, τα αριθμητικά και οι επιθετικές μετοχές τίθενται ως αντικείμενα με άρθρο ή χωρίς άρθρο, όταν είναι επιθετικοί ή κατηγορηματικοί προσδιορισμοί και παραλείπεται το προσδιοριζόμενο απ' αυτούς, γιατί τότε παίρνουν τη συντακτική θέση του προσδιοριζόμενου, που παραλείπεται.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

6. **Απαρόμφατο με ἀρθρο ή χωρίς ἀρθρο** [παράδ. 9].
7. **Άκλιτη λέξη**. Κάθε άκλιτη λέξη [σύνδεσμος: παράδ. 10 ή επίρρημα: παράδ. 11], αφού ουσιαστικοποιηθεί με ἀρθρο.

Παραδειγματα - Μετάφραση

1. Ὁρῶ τήν οἰκίαν [= βλέπω το σπίτι].
 2. Ἐκέλευσε τούτους [= τους διέταξε].
 3. Τῶν φίλων ὀλιγωροῦσι [= δεν ενδιαφέρονται για τους φίλους].
 4. Ὁμίλει σοφοῖς [= να συναναστρέφεται σοφούς].
 5. Ἐτίμησαν τούς τριακοσίους.
 6. Ἡγαγε διακοσίους [= ἔφερε διακόσους].
 7. Μίσει τούς κολακεύοντας [= να μισείς αυτούς που κολακεύουν].
 8. Τοῦ ζῆν αὐτὸν ἀπεστέρησεν [= του στέρησε τη ζωή].
 9. Μηδέποτε μηδέν αἰσχρόν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν [= αν κάποτε κάνεις κάποια αἰσχρή πράξη, μην ἔχεις την ελπίδα ότι θα ξεφύγεις από την προσοχή κανενός].
 10. Ἐτίμα τούς μέν [= τιμούσε αυτούς].
 11. Ξενοφῶν ἔώρα τά πέραν [= ο Ξενοφών έβλεπε αυτά, που βρίσκονταν μακριά]
8. **Δευτερεύουσα πρόταση** [κυρίως ουσιαστική]: ειδική [παράδ. 1], ενδοιαστική ή πλάγια ερωτηματική ή αναφορική χωρίς ἀρθρο, παράδ. 2].
9. **Φράση ολόκληρη**, αφού πάρει μπροστά της ένα ἀρθρο [παράδ. 3].
10. **Εμπρόθετος προσδιορισμός** με τις προθέσεις: **ἀμφί**, **περί**, **εἰς**, **ὅς** + **αιτιατική**, όταν δηλώνεται ένα ποσό **κατά προσέγγιση** [το περίπου παράδ. 4] και με την **ὑπέρ** + **αιτιατική**, όταν δηλώνεται **υπέρβαση** [παράδ. 5].

Παραδειγματα - Μετάφραση

1. Κῦρος ἔλεγεν δτι ή ὁδός ἔσοιτο πρός βασιλέα μέγα [ειδική].
2. Κῦρος ἔχων, οὓς εἴρηκα, ὠρμᾶτο ἀπό Σάρδεων [αναφορική ουσιαστική].
3. Τῶν παρά τήν θάλατταν ἥρχε [= κυβερνούσε τις παραλιακές –πόλεις–].
4. Ἀγονσι ἀμφὶ τοὺς χιλίους [= οδηγούν περίπου χίλιους].
5. Συνέλαβον ὄπερ τοὺς πεντακοσίους [= συνέλαβαν πάνω από πεντακόσους]

2η Ερώτηση: Πότε παραλείπεται το αντικείμενο;

Το αντικείμενο κάθε ρηματικού τύπου παραλείπεται, κυρίως, όταν εννοείται εύκολα από τα συμφραζόμενα:

Παραδειγματα - Μετάφραση

Οιόμεθα ἄμεινον ἀν πολεμεῖν ἔχοντες τά δπλα ή ἄλλω παραδόντες [ενν. ως αντικείμενο τά δπλα] = έχουμε τη γνώμη ότι μπορούμε να πολεμάμε καλύτερα έχοντας τα όπλα παρά να παραδώσουμε σε άλλον - τά δπλα.

ΜΟΝΟΠΤΩΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

Ερώτηση: Ποια ρήματα λέγονται μονόπτωτα;

Μονόπτωτα λέγονται τα μεταβατικά ρήματα που παίρνουν το αντικείμενό τους μόνο σε μια πτώση, δηλ. μόνο σε γενική [: ἔτυχον αὐτῶν = πέτυχα αυτά] ή μόνο σε δοτική [: βοηθῶ τῇ πατρίδι = βοηθώ την πατρίδα] ή μόνο σε αιτιατική [: τιμῶ τόν ἄνδρα].

ΠΡΟΣΕΞΕ. Τα μονόπτωτα ρήματα μπορεί να παίρνουν όχι μόνο ένα, αλλά και περισσότερα αντικείμενα, όμως στην ίδια πτώση και να συνδέονται μεταξύ τους:

- Ἐάρων τούς ἄνδρας, τάς γυναῖκας καὶ τά τέκνα [= ἔβλεπαν τούς ἄνδρες, τίς γυναίκες καὶ τα παιδιά].

ΔΙΠΤΩΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

Ερώτηση: Ποια ρήματα λέγονται δίπτωτα;

Δίπτωτα λέγονται τα μεταβατικά ρήματα, που παίρνουν δύο αντικείμενα ή στην ίδια ή σε διαφορετικές πτώσεις, δηλ. δύο αντικείμενα σε πτώση:

α. Αιτιατική: διδάσκω τὸν πᾶν γραμματικήν.

β. Αιτιατική και γενική: ἐλαβον τῆς ζώνης τὸν Ὀρόνταν [= ἐπιασα τον Ορόντα από τη ζώνη].

γ. Αιτιατική και δοτική: γνωιζί κόσμον ἢ σιγή φέρει [= η σιωπή δίνει στις γυναίκες ευπρέπεια].

δ. Γενική και δοτική: συγκρούειν αὐτοὺς ἀλλήλοις ἐβούλοντο [= ήθελαν να φέρνουν αυτούς σε σύγκρουση μεταξύ τους].

ΠΡΟΣΕΞΕ. Τα αντικείμενα αυτά δε συνδέονται μεταξύ τους. [Βλέπε τα παραπάνω παραδείγματα].

Τα δίπτωτα ρήματα, όπως και τα μονόπτωτα, μπορεί να παίρνουν σε κάθε πτώση όχι μόνο ένα, αλλά και περισσότερα αντικείμενα, που πρέπει όμως να συνδέονται μεταξύ τους:

- Οι Ἀθηναῖοι ἐδίδοσαν τοῖς συμμάχοις καὶ τοῖς ἀποίκοις δόλα καὶ χρήματα [= οι Αθηναῖοι πρόσφεραν στους συμμάχους και στους αποίκους όπλα και χρήματα].

ΑΜΕΣΟ - ΕΜΜΕΣΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

1η Ερώτηση: Ποιο αντικείμενο λέγεται άμεσο;

Άμεσο λέγεται το αντικείμενο που σ' αυτό πρώτα πρώτα μεταβαίνει η ενέργεια του υποκειμένου του ρηματικού τύπου. [Βλέπε παρακάτω παραδείγματα].

2η Ερώτηση: Ποιο αντικείμενο λέγεται έμμεσο;

Έμμεσο λέγεται το αντικείμενο, που συμπληρώνει την έννοια του ρήματικού τύπου.

Παραδειγματα - Μετάφραση

1. Ἐπλήρωσε τάς ναῦς [: ἀμεσο αντικ.] σίτον [: έμμεσο αντικ.] = γέμισε τα πλοία με σιτάρι.
2. Η μωρία δίδωσιν ἀνθρώποις [: έμμεσο αντικ.] κακά [: ἀμεσο αντικ.] = η μωρία φέρνει στους ανθρώπους συμφορές.

ΠΡΟΣΕΞΕ. α. Όταν τα αντικείμενα του δίπτωτου ρήματος βρίσκονται το ένα σε αιτιατική και το άλλο σε γενική ή δοτική, **άμεσο** είναι αυτό που βρίσκεται σε αιτιατική.

β. Όταν τα αντικείμενα του δίπτωτου ρήματος βρίσκονται και τα δύο σε αιτιατική, **άμεσο** είναι η αιτιατική εκείνη που δηλώνει το **πρόσωπο**.

γ. Όταν τα αντικείμενα του δίπτωτου ρήματος βρίσκονται το ένα σε γενική και το άλλο σε δοτική, **άμεσο** είναι συνήθως αυτό που βρίσκεται σε **γενική**.

δ. Όταν τα αντικείμενα του δίπτωτου ρήματος είναι δύο αιτιατικές και δηλώνουν πρόσωπα, άμεσο αντικείμενο είναι συνήθως η αιτιατική που δηλώνει το **κύριο ονοματοθήκη**.

ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ερώτηση: Ποια ρήματα συντάσσονται με δύο αιτιατικές από τις οποίες η μία είναι αντικείμενό τους και η άλλη κατηγορούμενο στο αντικείμενο;

Τα ρήματα που σημαίνουν:

α. Δόξα [=γνώμη] στην ενεργητική τους σημασία, όπως: **νομίζω**, **ύπολαμβάνω** [=θεωρώ], **χρίνω**, **ήγουμαι**, **ἀποδείκνυμι**, **θεωρῶ**, κ.λπ. [παράδ. 1].

• Τα δοξοστικά ρήματα με τη σύνταξη αυτή **μεταφράζονται** κανονικά με το ρήμα **θεωρῶ**.

β. Εκλογή στην ενεργητική τους σημασία, όπως: **αίρομαι** [= εκλέγω], **χειροτονῶ** [= εκλέγω κάποιο με χειροτονία, δηλ. ψηφοφορία με ανάταση των χειρών], **λαμβάνω**, **ἔχω**, **κτῶμαι**, **παρέχω**, **δίδωμι**, **ἀπονέμω** κ.λπ. [παράδ. 2].

γ. Κλήση [=ονομασία] στην ενεργητική τους σημασία, όπως: **λέγω**, **καλῶ** [= ονομάζω], **προσαγορεύω** [= ονομάζω], **ὄνομάζω**, **ἐπαινῶ**, **ψέγω** [= καταρχίνω, κατηγορώ] κ.λπ. [παράδ. 3].

δ. Τα ρήματα που έχουν τη σημασία των: **ποιῶ**, **ποιοῦμαι** [ως μέσο], **τίθημι**, **καθίστημι** [= διορίζω, κάνω], **μεταβάλλω** [= μεταβάλλω, αλλάζω], [παράδ. 4].

ε. Τα ρήματα **αὔξω** [= μεγαλώνω κάτι], **αἴρω** [= σηκώνω, υψώνω κάτι], **τρέφω** [= ανατρέφω, εκπαιδεύω], **μηρύνω** [= μακραίνω κάτι] και όσα έχουν παραπλήσια σημασία.

ΠΡΟΣΕΞΕ. Με τα ρήματα αυτά η μία αιτιατική είναι αντικείμενο και η άλλη **προληπτικό κατηγορούμενο στο αντικείμενο** [παράδ. 5].

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

στ. Το **χρῶμα** πολλές φορές συντάσσεται με δύο δοτικές, και συνήθως η μία, με το ώς ή χωρίς το ώς, είναι **κατηγορούμενο** στην άλλη, που είναι αντικείμενο.

Π α ρ α δ ε ί γ μ α τ α - Μ ε τ á φ ρ α σ η

1. **Νομίζω** σέ ἀγαθόν [= σε θεωρώ σπουδαίο].
2. **Ιφικράτην εἶλοντο** στρατηγόν [= εξέλεξαν τον Ιφικράτη στρατηγό].
3. Τήν τοιαύτην δύναμιν ἀνδρείαν ἔγωγε **καλῶ** [= αυτού του είδους τη δύναμη ονομάζω ανδρεία].
4. Οδος τῶν ἐν Μήδοις πάντων ἔαυτόν δεσπότην **πεποίηκεν** [= αυτός ανακήρυξε τον εαυτό του αρχηγό απ' όλους ανάμεσα στους Μήδους].
5. **"Ενα τινά ἀεί δ δῆμος εἴωθεν τρέφειν καὶ αᾶξειν μέγαν** [= ο λαός συνήθιζε να ανατρέφει κάποιο με αποτέλεσμα να γίνει μεγάλος].
6. **Χρῶματα** ἀνθρώπων φίλων [= έχω τον άνθρωπο φίλο].

A σ κ ή σ ε i s [18]

[Βλέπε **ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ** σελ. 387]

Π Ο Λ Λ Α Π Λ Η Σ Ε Π Ι Λ Ο Γ Η Σ

Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα, που δηλώνει τι είναι το αντικείμενο.

1. Οὗτοι ἔλεγον ὅτι **Κῦρος τέθνηκεν.**

α. εμπρόθετος προοσδ.	γ. αντωνυμία
β. πρόταση	δ. επίθετο

2. Ἡρξαντο **τοῦ διαβαίνειν.**

α. ουσιαστικό	γ. έναρθρο απαρέμφ
β. επίρρημα με ἀρθρο	δ. σύνδεσμος με ἀρθρο

3. Ἀμυνῶ **τῇ πατρίδι.**

α. επίθετο	γ. επίθετο
β. ἀναρθρο απαρέμφ.	δ. ουσιαστικό

4. Τοῦτο ποιήσεις.

α. ουσιαστικό	γ. μετοχή επιθετική
β. αντωνυμία	δ. επίθετο

5. Ἀγουσι **χιλίους.**

α. αριθμητικό	γ. ουσιαστικό
β. επίθετο	δ. αντωνυμία

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Να βρείτε στις παρακάτω προτάσεις το αντικείμενο των φηματικών τύπων και τι μέρους του λόγου είναι τα αντικείμενα.

A

1. Θήρευε τάς μετά δόξης ήδονάς.
 2. Κῦρος ἔτρεψε εἰς φυγὴν τούς ἐξακισχιλίους.
 3. Νόμιζε τό σιγᾶν χρυσόν.
 4. Σωκράτης ὠφέλει τούς συνόντας.
 5. Ὄμοιος ὅμιοιώ ἀεί πελάζει.
 6. Γύμναζε σεαυτόν πόνοις ἑκουσίοις.
 7. Κῦρος ἔχων, οὓς εἴσηκα, ὠρμάτο ἀπό Σάρδεων.

B

Να βοείτε στις παρακάτω προτάσεις τα κατηγορούμενα των αντικειμένων.

1. Τόν ἄνδρα τοῦτον εἶλοντο στρατηγόν.
 2. Σωτῆρα τόν Φίλιππον ἥγοῦντο.
 3. Κατέστησαν αὐτούς κοινωνούς.
 4. Τούς φιλοσόφους θείους προσαγορεύω.
 5. Τισσαφέρνης τούς θεούς πολεμίους ἐκτήσατο.
 6. Χρῶμαι τῷ προδότῃ συμβούλῳ.
 7. Τούς φροντίζοντας τά τοιαῦτα μωραίνοντας ἀπεδείκνυε.
 8. Οὐ γάρ ἀφανῆ κοινεῖτε τήν δίκην.